

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๕/๒๕๔๔
วันเสาร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๔
ณ ห้องโพลิน โรงแรมโรสการ์เด็น อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

ผู้มาประชุม

๑. นายกระแส ชนะวงศ์
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓. พลตรี ศรีไชย รวยลาภ
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. นายอนุโรจน์ จันทรวงศ์
หัวหน้ากลุ่มงานอำนวยการนักบริหาร
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. นายเอนก เกษมสุข
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๖. นางบุษรา อึ้งภากรณ์
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงพาณิชย์
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๗. นายสมเกียรติ ชุมวิสูตร
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
แทนเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ

๘. นางสาววิมา โภธิสมบัติ	กรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	
๙. นายสนธิ ชมชาญ	กรรมการ
นักการข่าว ๙	
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	
๑๐. นายครรชิต มัลลียงส์	กรรมการ
รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	
๑๑. นายกิตติศักดิ์ ปรกติ	กรรมการ
ผู้อำนวยการโครงการสถาบันกฎหมายเปรียบเทียบ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
๑๒. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	
๑๓. นายมารค ตามไท	กรรมการ
อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
๑๔. นางสาวศิริพร ไชยสุต	กรรมการ
๑๕. นายไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม	กรรมการ
๑๖. นายรองพล เจริญพันธุ์	เลขานุการ
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
๑๗. นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
๑๘. นางวนิดา สักการโกศล	ผู้ช่วยเลขานุการ
หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงการคลัง	ติดราชการ
๒. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	ติดราชการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	ติดราชการ

๔. เลขธิการสภาผู้แทนราษฎร	ติตราชการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ	ติตราชการ
๖. ศาสตราจารย์ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	ติตราชการ
๗. นายชูชัย ศุภวงศ์	ติตราชการ
๘. นายมานิจ สุขสมจิตร	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชัยวัฒน์ จันทศรีวงศ์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นายปิยะนันท์ พันธุ์ชนะพนิช	ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นายอุฟาร จิวเจริญ	สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๔. นายตรีทศ นิโครธางกูร	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. นายจรัส พากเพียร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. พันตำรวจโทวรัท วิเชียรสรรค์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๗. นายรัช พันธ์อัมพร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นายนิติ วิรัชวงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นายธงชัย มสาทนนะ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๐. นางสาวอรนุช ศรีนนท์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๑. นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๒๐.๑๐ น.

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกล่าวเปิดประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๔๔ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๔

ประธานขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๔

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๔

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๔๔

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เลขานุการฯ (นายรองพล เจริญพันธุ์) ได้รายงานต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. ประธานอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการและร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้อง (นายชัชวาลน์ วงศ์พัฒนสานต์) ได้จัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อพิจารณา

๒. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีการพิจารณาร่างกฎหมายตามข้อเสนอข้างต้น ในคราวการประชุม กขร. ครั้งที่ ๘/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรได้มีการพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบ จึงมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยละเอียด สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๘ - ๙ กันยายน ๒๕๔๔ ณ โรงแรมโรตาร์คैंน อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

๓. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๔ มีความเห็นแยกออกเป็น ๓ ฝ่าย โดยมีผลสรุป ดังนี้

ฝ่ายที่ ๑ เห็นว่า สขร. ได้ดำเนินการมาเป็นเวลาประมาณ ๔ ปี แล้ว ในฐานะส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐในบังคับบัญชาของรัฐบาล ขณะนี้ ถึงเวลาที่จะต้องปฏิรูปองค์กรให้เป็นองค์กรในกำกับของรัฐสภาเพื่อให้มีความเป็นอิสระยิ่งขึ้น การใช้รูปแบบนี้อาจต้องลงทุนใช้เงินงบประมาณ ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางฝ่ายการเมืองจะต้องเป็นผู้ชี้ขาด มิใช่ให้สำนักงานงบประมาณ หรือสำนักงาน ก.พ. เป็นผู้พิจารณาความพร้อมด้านงบประมาณหรืออัตรากำลัง

ฝ่ายที่ ๒ เห็นว่า สขร. ควรมีอิสระในทางความคิดและการบริหารงานสมควรปรับปรุงให้เป็นองค์กรในกำกับของรัฐบาล

ฝ่ายที่ ๓ เห็นว่า โดยข้อเท็จจริง กขร. และ กวณ. มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานอยู่แล้ว และความสำคัญอยู่ที่ตัวบุคคลที่จะเป็นกรรมการ ส่วน สขร. เป็นหน่วยธุรการที่ยังขาดอัตรากำลังและงบประมาณ ซึ่งควรที่จะได้รับการสนับสนุนเรื่องนี้อย่างมาก

๔. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกระแส ชนะวงศ์) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๘/๒๕๔๔ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ร่วมระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และผลการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามความเห็นของที่ประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ให้ที่ประชุมพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑) นายเชิรชัย ณ นคร มีความเห็นด้วยกับแนวทางของฝ่ายที่ ๓ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรได้มีการพิจารณาอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีความชัดเจนก่อนที่จะได้มีการพิจารณากสถานะขององค์กร

๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีความเห็นสนับสนุนแนวทางของฝ่ายที่ ๓ โดยตั้งของสังเกตเพิ่มเติมว่า การจัดตั้งเป็นองค์กรมหาชนหรือองค์กรอิสระนั้น อาจมีปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบและการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญให้ต้องพิจารณา ซึ่งกลไกการตรวจสอบในองค์กรเหล่านี้จะทำได้อย่างไรในทางกฎหมาย

๓) นายมารค ตามไท มีความเห็นสนับสนุนให้ปรับปรุงองค์กรสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นองค์กรที่ไม่อยู่ภายใต้ระบบราชการปกติ เพราะที่ผ่านมามีปัญหาในทางการบริหารจัดการและการทำงานในเชิงรุกโดยมีประเด็นให้พิจารณาโดยละเอียดว่า จะเป็นองค์กรอิสระในลักษณะใด

๔) ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์ มีความเห็นว่า ควรให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานภายใต้ระบบราชการแต่ต้องให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้สามารถพัฒนาบุคลากรได้

๕) นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม มีความเห็นด้วยที่จะให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีฐานะเป็นองค์กรอิสระนอกระบบราชการ โดยเป็นองค์กรพิเศษในกำกับของรัฐบาล ทั้งนี้ องค์กรจะมีโครงสร้าง และองค์ประกอบเป็นอย่างไรควรได้มีการพิจารณาโดยละเอียดต่อไป และให้ความเห็นว่าการประชุมครั้งนี้เป็นการพิจารณาค้นหาแนวทางเลือกที่เหมาะสมเกี่ยวกับองค์กรตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งในขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีฐานะเป็นองค์กรภายใต้ระบบราชการและตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ๓ - ๔ ปี พบว่ามีปัญหาและโอกาสการพัฒนาเป็นไปได้ยาก

๖) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย มีความเห็นว่า ควรอยู่ในระบบไปก่อน เนื่องจากข้อมูลสนับสนุนที่ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอแก่การตัดสินใจ จึงควรให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ในระบบราชการปกติโดยขยายแนวความคิดว่า ในอนาคตอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

๗) ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ แสดงความเห็นสนับสนุนให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นองค์กรอิสระ และเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นกลไกสำคัญที่จะสนับสนุนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมามีปัญหาในทางบริหารภายในของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งด้านบุคลากร ทั้งในระดับผู้บริหารที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งมีปัญหามากด้านขาดแคลนอัตรากำลัง ซึ่งเป็นปัญหาทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ไม่บรรลุเท่าที่ควร

๘) ผู้แทนสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีความเห็นว่า ควรยกฐานะให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานอิสระในอนาคต แต่ควรมีกระบวนการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรให้เกิดขึ้นก่อนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

๙) นายกิตติศักดิ์ ปรกติ มีความเห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรเป็นองค์กรอิสระภายใต้การกำกับของรัฐบาล เนื่องจากตลอดระยะเวลา ๓ ปี

ที่ผ่านมาเป็นการเริ่มต้นของการทำงาน ซึ่งสามารถทำงานได้บรรลุผลในระดับหนึ่ง แต่หากยังคงอยู่ในระหว่างระบบราชการต่อไป การพัฒนางานไม่ก้าวหน้าต่อไป เชื่อว่าเป็นปัญหาแน่นอน

๑๐) ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. มีความเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรยกสถานะเป็นหน่วยงานอิสระนอกกระบบราชการเพื่อให้มีความเป็นกลางมากยิ่งขึ้น ไม่มีการลำเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งมากเกินไป หัวใจสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรมีระบบคัดเลือกบุคคลให้มาดำรงตำแหน่งกรรมการที่เหมาะสม ได้บุคคลมีความรู้ความสามารถและสามารถทำงานเวลาทำงานเต็มเวลาและต่อเนื่องได้

๑๑) นายครุฑิต มาลัยวงศ์ มีความเห็นสนับสนุนการยกสถานะเป็นหน่วยงานอิสระโดยควรมีการพิจารณาอำนาจหน้าที่ของ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้มีความเข้มแข็งควบคู่ไปกับการปรับปรุงสถานะขององค์กร

๑๒) ผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรเป็นหน่วยงานภายใต้ระบบราชการโดยให้ยกฐานะเป็นหน่วยงานเป็นระดับกรม

๑๓) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีความเห็นว่า หากจะทำให้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพได้นั้น ควรพัฒนาให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นองค์กรอิสระ ซึ่งควรมีการกำหนดเป้าหมาย ดำเนินการและระยะเวลายกสถานะให้มีความชัดเจน เช่น ภายใน ๒ - ๓ ปี สำหรับในระยะนี้ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ควรให้มีการทบทวนว่าจะเหมาะสมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติหรือไม่ อย่างไรก็ตามก็จะขอรับฟังความเห็นของที่ประชุม และจะนำผลสรุปตามมติของเสียงส่วนใหญ่เสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยจะเสนอความเห็นของประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประกอบด้วย

๑๔) นายไพฑูรย์ วัฒนศิริธรรม เสนอว่าให้มีการพิจารณาแนวทางกว้าง ๆ ๒ แนวทาง คือ ยกสถานะสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นองค์กรในระบบกับนอกกระบบ โดยให้มีการแยกกลุ่มพิจารณาเป็น ๒ ฝ่าย ในวันรุ่งขึ้นเพื่อพิจารณาในรายละเอียด (วันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๔) เพื่อให้เกิดความชัดเจนก่อนแล้วกลับมาประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกันอีกครั้งหนึ่งภายหลัง

๑๕) ประธาน ได้สรุปความเห็น ว่า เห็นชอบให้มีการแบ่งกลุ่มการพิจารณา เป็น ๒ ฝ่าย เพื่อพิจารณาทางเลือกทั้ง ๒ ทางเลือก โดยรวมถึงให้มีการจัดทำรูปแบบทางเลือกของความเห็นแต่ละฝ่ายเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๔ ในวันอาทิตย์ที่ ๙ กันยายน ๒๕๔๔ เวลา ๑๐.๓๐ น. ต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของประธาน

เลิกประชุม เวลา ๒๒.๒๐ น.